

HAMAMYOLU - ESKİŞEHİR

(19 Mayıs 2022)

Eskişehir şehir merkezinde, şehrin en eski yerleşim alanı olan Odunpazarı bölgesi ile şehir çarşısını bağlayan yoldur. Çarşı alanının orta kesiminde, yeraltı doğal sıcak su kaynağı bulunan ve Sıcak Sular olarak bilinen noktada, kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı olmak üzere hamamlar bulunmaktadır. Odunpazarından hamamların olduğu nokta yaklaşık bir kilometre olup bu yola da Hamamyolu denilmiş ve yol, sokak, cadde tanımlamaları ile günümüze kadar bu şekilde gelmiştir.

Hamamlar, Eskişehir insanı için çok önemli olup herkesin onlarca, yüzlerce anısı bulunur. “Hamama gitmek” tabiri günlük cümleler arasındadır. Öyle ki, babalar erkek çocuklarını, anneler kız çocuklarını yanlarına alarak hamama giderler. Hamamlarda irili ufaklı havuzlar vardır ve Eskişehirliiler yüzmeyi genellikle hamamda öğrenir.

“Gelin Hamamı” evlilik öncesi önemli kültürel bir etkinlik olup gelin adayı ile arkadaşları ve yakın eş dost akraba bir grup olarak düğün öncesi hamama gidilir. Ayrıca, evlenme çağına gelmiş erkek çocuğu olan anneler, gelin adayını hamamda görür ve adresini isteyerek bir yola girilir ki “kayınvalidem beni hamamda beğenmiş...” ile başlayan bir çok evlilik hikayesi de mevcuttur.

Küçük esnafların bulunduğu Hamamyolu ve çevre sokakları, hem geçmişte hem de günümüzde şehrin ticaretinin önemli bir merkezidir. Özellikle ev ihtiyaçları anlamında herşey, makul fiyatlarla, birkaç sokak içinde bulunabilir.

Hamamyolu Başlangıcı, Alaaddin Parkı ve Odunpazarı

Hamamyoluna, Odunpazarı tarafından giriş

Hamamyolu

MEHMET GÜRSOY
İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)

Hamamyolu

MEHMET GÜRSOY
İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)

Yaya Üstgeçidi

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

Yaya Üstgeçidi

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

Hamamyolu

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

1920'li Yıllarda Hamamyolu ve Akar Deresi

Görünen yapıların bazıları halen mevcut

Hamamyolu sonu; Sıcak Sular Mevkii ve Akar Deresi. Şehir pazarı kurulmuş, çevre köylerden hayvan sırtında getirilen ürünler satılıyor. Pazar veya malları bitince, satıcılar köylerine dönüyorlar, bazen hayvan sırtında bazen yürüyerek.

Resimde, solda görünen yapı halen mevcut (Mayıs 2022).

Hamamyolu ile ilgili güzel bir akademik çalışma yapılmış.

İlgilenenler için; <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/261990>

Hamamyolu ve Akar Deresi

Hamamyolu'nda Akar deresi bulunmakta idi. Bazıları halen mevcut olan dere kenarındaki evlere erişim, genellikle ev sahiplerinin yaptırdığı sayısız, çeşit çeşit malzeme ve modeldeki köprüler ile sağlanıyordu.

Anahtarını düşürmüş kişiler ile, bulunması için ücretli tutulan işçilerin derenin içinde, kürekle çalıştıklarını görmek de mümkündü. Su seviyesi çok düşük olan dere, zaman içinde kirlilik ve çocuk düşmesi gibi tehlikeler oluşturmaya başladı, günümüzde tamamen kapatıldı.

Yediler Parkı (Fotoğraflar, 19 Mayıs 2014)

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

Zaman zaman yenilense de Çocuk Parkı hep aynı yerde idi

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

MEHMET GÜRSOY

*İnşaat Yüksek Mühendisi
Civil Engineer (MSc.)*

Hamamyolu'nun Odunpazarı tarafındaki başlangıcında, Akar deresinin düzenlenerek ortasından geçtiği Yediler Parkı bulunmakta idi. Şehrin önemli bir noktası olan park, her Eskişehirli için çok fazla anı ile doludur. Çocuk parkında oynamayan, “hadı gidelim, yeter artık” dendiğinde “ağlamayan” çocuk yoktur. En azından, zorla uzaklaştırılmaya çalışılan çocuklar ile bu manzarayı yaşamış birileri mutlaka bulunur.

1970’li yıllarda, parkın ana yol (İki Eylül Caddesi) kenarındaki Belediye Otobüs Durakları tarafına, “Emek Cafe” adıyla bir mekan açıldı. Çay bahçesinden farkı ise hem açık hem de kapalı bölümün olması idi. Belki de şehrin ilk cafe’si olan mekanda çok insanın acı-tatlı anısı vardır.

Yapılan yeni düzenleme ile Akar deresi kapatılmış ve Eskişehirliilerin hafızası niteliğindeki park da ortadan kaldırılmıştır.